UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 44. Quid addendum sit circa impedimentum conditionis servi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Visual Library

manere in Matrimonio, videtur hoc ipſo tollere impedimentum affinitatis, ergo jam ſunt habiles, & cùm acquieſcat Caja, reipſa renovat conſenſum. R. non poſſe, tum, quia mens Eccleſiæ non eſt agere contra jus Cajæ, tum maximè, quia error facti falsò negati à Titio dat cauſam huic renovato conſenſui, ergo eſt irritus, ſecundùm dicta l. 3. p. 2. à n. 612. neque Eccleſia poteſt hunc conſenſum ſupplere. Quòd ſi reſciretur Papam diſpenſare in affinitate, ſi fortè ſubeſſet, & Cajam adhuc ſuſpicantem de illo impedimento, nunc independenter à primo ſuo conſenſu abſolutè conſentire, eò quòd mallet manere in hoc Matrimonio, quàm perpetuò eſſe in rixis, aut ſe exponere periculo fornicationum, per hunc renovatum conſenſum fieret validum hoc eorum Matrimonium.

559. §. 11. Multos textus & Auctores adducit *Sperell.* deciſ. 150. n. 6. quibus videtur dici, quod non vitietur Matrimonium ex ſubreptione, dolo vel mendacio initum, ſed rectè concludit cum *Sanch.* l. 7. d. 18. à n. 18. id intelligi, ſi iſta verſentur tantùm circa qualitates accidentales, uti ſatìs intelligitur ex dictis.

560. *Q. 77. Quid addendum ſit circa impedimentum conditionis ſervi.* ℞. §. 1. Hæc conditio ſtrictæ ſervitutis quatuor modis inducitur, jure belli, nativitate, juſtâ condemnatione, emptione. Certum autem eſt Matrimonium etiam ſtrictè ſervorum non ideo eſſe irritum, quia non conſentiunt Domini, nam Cap. 1. *De conjug. ſervor.* ſic ſtatuitur: *Nec inter ſervos debent Matrimonia ullatenus prohiberi, & ſi contradicentibus Dominis & invitis contracta fuerint, nullâ ratione ſunt propter hoc diſſolvenda*; Imò nec ideo Matrimonium illicitum eſt, per

per ſe loquendo, utì ex *S. Th.* & aliis rectè oſtendunt *Sanch.* l. 7. d. 21. *Averſ.* q. 3. ſ. 7. incommoda enim illa, quæ refert *Buſenb.* non obſtant ſubſtantiæ Matrimonii, quamvìs ejus uſum aliqua ex parte impediant, utì & infirmitas corporis. Poſſunt tamen eſſe pacta, ſaltem ex conſuetudine, ut ſi ſervus inſcio vel invito Domino contrahat, non ampliùs gaudeat certis beneficiis ſui Domini.

§. 2. Quòd ſervitus dirimat, eſt ex Jure ecclesiaſtico. Cap. *Si quis ingenuus*, Cap. 2. 3. & ult. De conjug. ſervor. Si autem contrahens, qui liber eſt, ſciverit conditionem ſervilem alterius, S. Th. in ſupplem. q. 52. a. 1. & 2. *Sanch.* d. 19. n. 13. *Arcud.* l. 7. c. 3. & alii communiſſimè docent, Matrimonium fore validum, quia ejuſmodi homo liber cedit juri ſuo, dátque liberum conſenſum, quem jus poſitivum non irritat, irritat autem, ſi ſervitus fuerat à libero ignorata, quia ex hac parte conſenſus non fuit voluntarius, ſed ſit error quodammodo circa perſonam, utì pluribus deducit *Sanch.* à n. 15. 561.

§. 3. Si ſervus ducat liberam ipſius ſervitutis ignaram, *Silv. Navarr. Henriq.* & alii dicunt ſervum invitâ liberâ reſilire non poſſe, quia leges in ejuſmodi caſibus favent ſoli injuriam paſſo. Alii cum *Sanch.* l. 4. d. 15. n. 5. probabilius dicunt, ſi aliud damnum ſecutum non ſit, etiam ſervum reſilire poſſe, ſi enim teneretur ſtare contractu, id eſſet in pœnam ſui delicti, ad eandem autem pœnam prærequiritur Judicis ſententia. 562.

§. 4. Si perſona ſerva intra breve tempus, nempe infra ſex menſes, erat futura libera, quamvis ignorata ſit ſervitus, *Sanch.* l. 7. d. 19. 563.

n. 4. putat valere Matrimonium, quia illa brevis ſervitus non videtur adferre præjudicium, ſed *Silv. Angel. Averſ.* q. 12. ſ. 2. melius contradicunt, quia ſi liber hoc reſciret, poſſet Matrimonium ſuum habere pro nullo, ergo verè nullum erat. Sententia tamen communiſſima cum *Sanch.* d. 20. *Averſ. Pont.* l. 7. c. 44. dicit valere, ſi Dominus ſervam collocet in Matrimonio cum libero ignorante ſervitutem, quia hoc ipſo ſervæ concedit libertatem, utì habetur ex authent. De nuptiis. §. *Si verò decretum.*

564. §. 5. Servitus ignorata dirimit, quamvis ignorantia ſit craſſa & imprudens, eò quòd facilè reſciri potuiſſet, quia Eccleſia, ut Matrimonium valeat, requirit conſenſum directum in conditionem ſervitutis cognitæ, *Sanch. Cõn. Averſ.* §. *Quintò*, contra *Sot. & Ledeſm.* Aliud eſt, ſi haberet dubitationem vel opinionem de ſervitute, & tamen contraheret, tum enim cederet ſuo juri: & idem videtur eſſe, ſi haberet ignorantiam affectatam, eò quòd poſitivè vellet, nec inquirere nec inquiri, quia talis ignorantia æquivaleret ſufficienti notitiæ, *Pont. Averſ.*

565. §. 6. Si ſervus contrahat cum ſerva credens hanc eſſe liberam, valet Matrimonium, quia non erratur quoad ſubſtantiam, & Eccleſia irritat ſolum Matrimonium liberi ignorantis ſervitutem alterius, *S. Th. Henriq. Victor. Sanch.* d. 19. n. 23, *Averſ.* §. *Septimò.* Et idem eſt, ſi ſervus ducat liberam, quam putabat eſſe ſervam, de hoc enim caſu nil ſtatuit Eccleſia, & ceſſat cauſa, quæ erat, ne liber deprimeretur ignoranter ducens ſervam, *Averſ.* §. *Octavò.*

566. §. 7. Qui ad tempus tantùm liberatus ſervitute, poſtea in eam relapſurus eſt, contrahit invali-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

validè, quia reipſa incumbit ei ſervitus, quæ
ignoratur, *Sot. Gabr. Averſ.* §. *Quartò.*

§. 8. Qui ignorans ducit ſervam, actualiter 567.
ita affectus, ut ducere velit, quamvìs ſit ſerva,
ducit validè: E contrà, ſi tantùm habitualiter
ita comparatus ſit, ut voliturus eſſet ducere,
quamvìs ſciret eſſe ſervam, ducit invalidè, quia
non habet conſenſum de præſenti, ſed tantùm
habiturus fuiſſet, ſi ſciviſſet eſſe talem. V. n. 551.

§. 9. Si liber duxerit ſervam, putans libe- 568.
ram, & hæc fiat libera illo inſcio, ac propterea
non ponente novum conſenſum, quamvìs per-
gat illam habere ùt conjugem, non ideo vali-
datur Matrimonium, quia tantùm agit ex vi
primi conſenſûs invalidi, utì intelligetur ex di-
cendis à n. 813. docentque communiter omnes
cum *Sanch.* l. 2. d. 36. & *Averſ.* §. *Nonò* contra *An-
gel.* & alios. Si tamen poſt cognitam etiam actua-
lem adhuc ſervitutem habeat velut conjugem,
jam ponit novum conſenſum, & ratificat Ma-
trimonium, Cap. 2. & ult. *De conjug. ſervor.*

Q. 78. *An conditio filii dirimat, & quid dicendum* 569.
*ſi Matrimonium ineatur inſciis vel invitis parenti-
bus.* R. S. *Baſil.* apud *Arcud.* l. 7. c. 2. putavit
conditionem filii dirimere, ſi parentes ſint in-
viti; & hoc videtur habere fundamentum in
utroque Jure, nam ita habetur Can. *Aliter* 30. q.
5. Can. *Honorantur.* & Can. *Non omnis* 32. q. 2. *Pa-
rentum conſenſus deſideratur in nuptiis, nec ſine eo legi-
timæ nuptiæ habeantur, juxta illud Evariſti Papæ: ali-
ter non fit legitimum, conjugium, niſi à parentibus tra-
datur.* L. 2. ff. De ritu nuptiarum. *Nuptiæ conſiſte-
re non poſſunt, niſi conſentiant omnes, id eſt, qui coëunt,
quorumque in poteſtate ſunt.* Idem habetur L. 9. 10.
ibid. Etiam *Luth. Bucer. Eraſm.* apud *Bellarm.* De